

2023 - 2027

ŠTÓS

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

E-PRO
OBCE-EPRO.SK

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1. Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb	4
1.2. Legislatívne východiská	5
1.3. Hlavné princípy komunitného plánovania	6
1.4. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	7
1.5. Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu	9
2. ANALYTICKÁ ČASŤ	21
2.1. Základná charakteristika územia	22
2.2. Sociodemografická analýza	22
2.3. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	24
2.4. Školstvo	26
2.5. Zdravotníctvo	28
2.6. Prieskum verejnej mienky obyvateľov	28
2.7. Zhrnutie analytickej časti	29
3. STRATEGICKÁ ČASŤ	33
3.1. Stratégia rozvoja sociálnej oblasti	34
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	43
4.1. Monitorovanie a hodnotenie	44
5. ZÁVER	45
5.1. Zhrnutie dosiahnutých výsledkov	46

PRÍHOVOR

Vážení obyvatelia a čitatelia tohto dokumentu,

predkladáme Vám Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb obce Štós.

Prečo by ste si ho mali pozrieť?

Ide o dôležitý materiál, v ktorom nájdete podrobné demografické údaje, poskytované sociálne služby vrátane zariadení, rozpočty, analýza súčasného stavu, vyhodnotenie dotazníkového prieskumu a najmä informácie, aké sociálne služby bude naša obec zabezpečovať v nasledujúcich rokoch. Toutou cestou by sme sa zároveň radi poďakovali všetkým, ktorí sa zúčastnili dotazníkového prieskumu a našli si čas na vyjadrenie svojho názoru.

Veríme, že vďaka tomuto dokumentu získate prehľad o sociálnej situácii v obci Štós a pokiaľ budete mať námety, čo v dokumente zlepšiť, môžete sa obrátiť na našu samosprávu. Dokument, ako Vám predkladáme by mal slúžiť aj Vám - verejnosti, ktorá má plné právo vyjadriť k nim svoj názor.

Želáme Vám príjemné chvíle strávené pri tomto materiály a získavanie nových informácií, ktoré môžu byť užitočné pre skvalitnenie Vášho života a aj Vašich príbuzných.

ÚVOD

Úvodná časť komunitného plánu obsahuje základné informácie o podstate komunitného plánovania, z čoho vychádza, aké sú jeho hlavné princípy a kto všetko vstupuje do tohto procesu. Okrem toho sú tu uvedené stručné informácie o súvisiacich dokumentoch na európskej, národnej a regionálnej úrovni.

1.1 PODSTATA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jeho podstatou je získavať a vyhodnocovať názory obyvateľov žijúcich v obci Štós, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Zmyslom komunitného plánovania je najmä aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mali byť odpovede na otázky typu:

- Aké sociálne služby má obec Štós zabezpečiť v horizonte 5 rokov?
- Aké sú názory obyvateľov (verejnosti) na sociálnu politiku obce ?
- Aké ohrozené skupiny obyvateľov (hendikepovaní, seniori, marginalizované komunity) žijú v obci Štós ?

Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia verejnosti do procesu formovania sociálnych služieb. V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnosť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Za komunitu možno považovať aj tých, ktorí budú vybrané služby v obci využívať. Ďalej je možné pod komunitou chápať priamo obec, resp. mestskú časť, s jej vedením - samosprávou.

Cieľom komunitného plánovania je nájsť primeraný spôsob pomoci skupinám obyvateľov, ktorí sú odkázaní na sociálne služby.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je dokument s názvom Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétne aktivity, smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v mestskej časti. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a záujmy celej

komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb.

Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a izolácii ohrozených jedincov a skupín.

Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opätovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu. (PhDr. Helena Woleková, 2004)

1.2 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

Tento dokument je spracovaný podľa **Zákona č. 331/2017 o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 01. 2018**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Podľa tejto novely má komunitný plán obsahovať najmä:

- a. *analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane vyhodnotenia finančných podmienok, materiálnych podmienok, priestorových podmienok a personálnych podmienok,*
- b. *analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane spôsobu ich zabezpečenia výberom konkrétnych poskytovateľov týchto sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,*
- c. *analýzu sociologických údajov, demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,*
určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb,

a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

- d. *časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity, tak aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a vyšší územný celok na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,*
- e. *spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,*
podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Do KPSS boli zapracované všetky údaje a informácie z oblasti sociálnych služieb, ktoré má obec Štós k dispozícii.

(Všetky informácie zo Zákona o sociálnych službách sa môžete dočítať tu: [Zákon č. 331/2017 Z.z. z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní \(živnostenský zákon\) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov](#))

1.3 HLAVNÉ PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať podľa nasledujúcich základných princípov, ktoré boli zohľadnené aj pri tvorbe KPSS obce Štós:

- **Všetci sú si rovní**
 - Potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.

- **Zapájanie miestneho spoločenstva**

- Rôzne metódy a formy oslovovania obyvateľov na spoluprácu. Príležitosť na vyjadrenie svojho názoru by mali dostať všetci obyvatelia obce bez ohľadu na ich sociálne postavenie a ďalšie špecifiká.

- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov**

- Nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod.

- **Práca s informáciami**

- Je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania a odovzdávanie informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.

- **Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý, ako výsledný dokument**

- Proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiách s rôznymi osobami. Proces umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce**

- Efektívna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša lepšie výsledky.

- **Kompromis prania a možností**

- Výsledkom komunitného plánovania je nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce a tým, čo je reálne dosiahnuť. Dôležitú úlohu rolu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.4 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 skupiny účastníkov:

- zadávatelia sociálnych služieb

- poskytovatelia sociálnych služieb
- užívatelia sociálnych služieb

1. Zadávateľia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá - v prípade tohto komunitného plánu je zabezpečovateľom obec Štós.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené Zákonom č. 331/2017 Z.z. z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov)

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadené samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom.

Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t. j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu. Jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v obci Štós sú uvedení v časti Analýza poskytovateľov sociálnych služieb.

3. Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Účastníci procesu komunitného plánovania

1.5 DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA TVORBU KOMUNITNÉHO PLÁNU

Nadradenými dokumentmi ku Komunitnému plánu sociálnych služieb (KPSS) sú dokumenty na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Patria sem zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré ovplyvňujú sociálnu politiku členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo KPSS obce Štós.

Uvedené sú tu z dôvodu, aby si každý čitateľ mohol spraviť prehľad a vedel, aké všetky podporné dokumenty, ustanovujúce základné práva a priority v sociálnej oblasti existujú.

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Amsterdamská zmluva	Od r. 1997	Medzinárodná	<p>Ovplyvňuje proces tvorby sociálnej politiky v štátoch EU v nasledovných oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovné a životné podmienky v členských štátoch, v prípade poklesu pod akceptovateľnú úroveň, je EU schopná vynútiť si nápravu. • Znižovanie rodovej nerovnosti – stanovenie rovnakých podmienok pre rovnaký pracovný a spoločenský prístup k mužom a ženám, najmä z hľadiska platového odmeňovania. • Oblasť - práca maloletých a ich ochrana pri práci, organizácia pracovného času, hromadné prepúšťanie či povinnosti zamestnávateľa voči zamestnancovi. • Uplatnenie princípu voľného pohybu osôb aj na migrantov v rámci EÚ.

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Lisabonská zmluva	Od r. 2000	Medzinárodná	<p>Program na zvýšenie ekonomickej moci vo svete prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti EU, ktorý obsahuje nasledujúce priority:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie nezamestnanosti vekovej skupiny 15 - 64 rokov. • Oblasť sociálnej inklúzie. • Zamestnanosť žien (minimálne 60 %). • Zamestnanosť starších ľudí – obyvateľov v preddôchodkovom veku 55 - 64 rokov. • Starostlivosť o deti prostredníctvom predškolských zariadení.
Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	Od r. 1950	Medzinárodná	<p>Zaväzuje jednotlivé štáty, aby poskytovali ochranu práv a slobôd jednotlivcom a poskytuje jednotlivcom procesné nástroje na priame uplatnenie takto zaručených práv a slobôd voči štátu prostredníctvom Európskeho súdu pre ľudské práva.</p>
Dohovor o právach dieťaťa	Od r. 1989	Medzinárodná	<p>Upravuje právnu ochranu detí na celom svete, podpísaný vo všetkých krajinách sveta okrem USA a Somálska. 3 základné body:</p>

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> Právo participácie na rozhodovaní vo veciach, ktoré sa ich týkajú. Ochrana detí pred akýmikoľvek skutkami, ktoré by mohli porušiť ich práva. Zabezpečenie ochrany práv detí pred ich narušeniami.
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	Od r. 2006	Medzinárodná	Jeho cieľom je presadzovať, ochraňovať a zabezpečiť plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich dôstojnosti bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.
Európska sociálna charta	Od r. 1961	Medzinárodná	Obsahuje minimálne sociálne práva, ktoré musia členské štáty Rady Európy (všetky tieto štáty sú zároveň členmi EÚ) implementovať do svojej legislatívy. Ide teda o spoločné minimálne štandardy vo všetkých krajinách EÚ.
Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a	2014 – 2020	Národná	Obsahuje 2 hlavné ciele: <ul style="list-style-type: none"> Zvýšenie miery zamestnanosti vekovej skupiny 20 – 64 rokov na 72 % do roku 2020 (zo 65 % v

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
programom SR na roku 2014-2020			<p>rokoch 2011 až 2013).</p> <ul style="list-style-type: none"> Zníženie podielu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a soc. využívaním na 17,2 % do roku 2020 (z 20,5 % v roku 2012).
Národný program reforiem	Od r. 2015	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Účinnnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom poskytovania aktivačných opatrení - druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôsobeného kvalitného odborného vzdelávania. Zvýšenie kapacity verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov. Zlepšenie stimulov v oblasti zamestnanosti žien - zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov. Inklúzia marginalizovanej rómskej menšiny - napr. prostredníctvom inkluzívneho vzdelávania.
Národné priority rozvoja sociálnych služieb	2015 - 2020	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zabezpečovanie realizácie práva občana na poskytovanie

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<p>sociálnych služieb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečovanie dostupnosti sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity. • Zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s koncentráciou generačne reprodukovanej chudoby. • Zvýšenie dostupnosti komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodiny, ktoré sa starajú o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobslužných činnostiach. • Deinštitucionalizácia sociálnych služieb. • Presadzovanie princípu integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti. • Zavádzanie systému zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.
<p>Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v</p>	<p>na roky 2016 - 2020</p>	<p>Regionálna</p>	<p>Kompetencie v sociálnych službách:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetencie a činnosť KSK v

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
<p>Košickom kraji</p>			<p>sociálnych službách - základným pilierom sociálnych služieb je sociálne poradenstvo, ÚKSK prispieva k prevencii, zmierneniu, resp. k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie občanov kraja, rieši krízové situácie v rodine a zabezpečuje nevyhnutné podmienky pre život tým, ktorí to potrebujú, napomáha zachovať a rozvíjať schopnosti občanov viesť samostatný život a podporiť ich začlenenie do spoločnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetencie obcí v sociálnej oblasti - poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre, v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári. Poskytuje alebo zabezpečuje opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu. Poskytuje základné sociálne poradenstvo.

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
PHRSR obce Štós	2023 - 2027	Miestna	Demografia obyvateľov obce, nezamestnanosť, plánované aktivity v sociálnej oblasti, skvalitňovanie a rozvoj sociálnych služieb pre obyvateľov obce.

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím	2014 - 2020	Národná	Základným cieľom dokumentu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní.
Národný program aktívneho starnutia	2014 - 2020	Národná	Dokument zameraný na podporu ľudských práv starších osôb cestou ich aktivizácie prostredníctvom verejných podporných politík (politiky v oblasti zamestnanosti a zamestnatelňosti starších, politiky v oblasti podpory ich celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			ochrany pred zlým zaobchádzaním vo všetkých spoločenských sférach a vzťahoch.
<p>Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách</p>	2014 - 2019	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posilniť právny a inštitucionálny rámec za účelom uznania práv žien a ich ochrane proti všetkým formám násilia proti ženám a zabezpečiť, aby štátne orgány, vrátane súdnych orgánov konajúcich v mene štátu, konali v súlade s týmto záväzkom žien. • Zabezpečiť rýchlu, efektívnu a dostupnú pomoc všetkým ženám, ktoré sú vystavené násiliu alebo hrozbe násilia a to s ohľadom na špecifické potreby, ktoré z ich situácie vyplývajú. • Zabezpečiť kvalitnú a efektívnu pomoc pomocou štandardizovaných postupov pre pomáhajúce profesie a orgány činné v trestnom konaní. • Zabezpečiť rodovo citlivé vzdelávanie všetkých pomáhajúcich profesií a zainteresovaných subjektov v oblasti prevencie a

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<p>eliminácie násilia na ženách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia. • Vytvoriť dostatočnú poznatkovú bázu o výskyte a rôznych aspektoch násilia na ženách. • Prijatť všetky potrebné legislatívne a iné opatrenia na náležitú predchádzanie, vyšetovanie, trestanie a poskytnutie odškodnenia za skutky násilia voči ženám na pracovisku.
<p>Národná stratégia na ochranu detí pre násilím</p>	<p>Od r. 2014</p>	<p>Národná</p>	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť Národný koordinačný rámec pre riešenie násilia páchaného na deťoch Zabezpečiť systematické monitorovanie a hodnotenie systémov ochrany detí pred násilím. • Predchádzať inštitucionálnemu a systémovému porušovaniu práv dieťaťa. • Zabezpečiť profesionalitu a kvalitu výkonu politik. • Zvyšovať informovanosť o problematike násilia páchaného na

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			deťoch.
Národná stratégia zamestnanosti	Do roku 2020	Národná	Nadrezortný dokument, ktorý aj s príspevom sociálnych partnerov, samospráv a odbornej verejnosti prináša riešenia pre podporu rastu zamestnanosti. Hlavným cieľom stratégie je, okrem dosiahnutia 72 %-nej zamestnanosti, aj zlepšenie životných podmienok pracujúcich ľudí. Okrem toho by mala prispieť k účelnejšiemu využívaniu finančných zdrojov určených na podporu zamestnanosti.
Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov	Do roku 2030	Národná	<p>Prioritné oblasti a ciele stratégie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VZDELÁVANIE - s cieľom zabezpečiť rovný prístup Rómov, špecificky MRK, ku kvalitnému vzdelávaniu v hlavnom vzdelávacom prúde od narodenia po uplatnenie na trhu práce, s dôrazom na uplatňovanie desegregačných a inkluzívnych opatrení v edukačnom procese vo všetkých stupňoch vzdelávania. • BÝVANIE - s cieľom odstránenie nerovností medzi príslušníkmi marginalizovaných rómskych komunít a väčšinovým

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<p>obyvateľstvom Slovenska v bývaní a boj proti diskriminácii Rómov v prístupe k bývaniu, vrátane odstraňovania rezidenčnej segregácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ZAMESTNANOSŤ - s cieľom zlepšiť zamestnateľnosť a zvýšiť zamestnanosť Rómov, špecificky MRK, vytváraním možností vedúcich k ich uplatneniu sa na trhu práce. • ZDRAVIE - s cieľom zníženie nerovností v zdraví (vo všetkých dimenziách) medzi Rómami, špecificky MRK, a všeobecnou populáciou SR. • BOJ S PROTIRÓMSKYM RASIZMOM A PODPORA PARTICIPÁCIE - s cieľom eliminácia protirómskeho rasizmu, podpora antidiskriminácie a participácie a zvýšenie ochrany najviac zraniteľných skupín a jednotlivcov.

ANALYTICKÁ ČASŤ

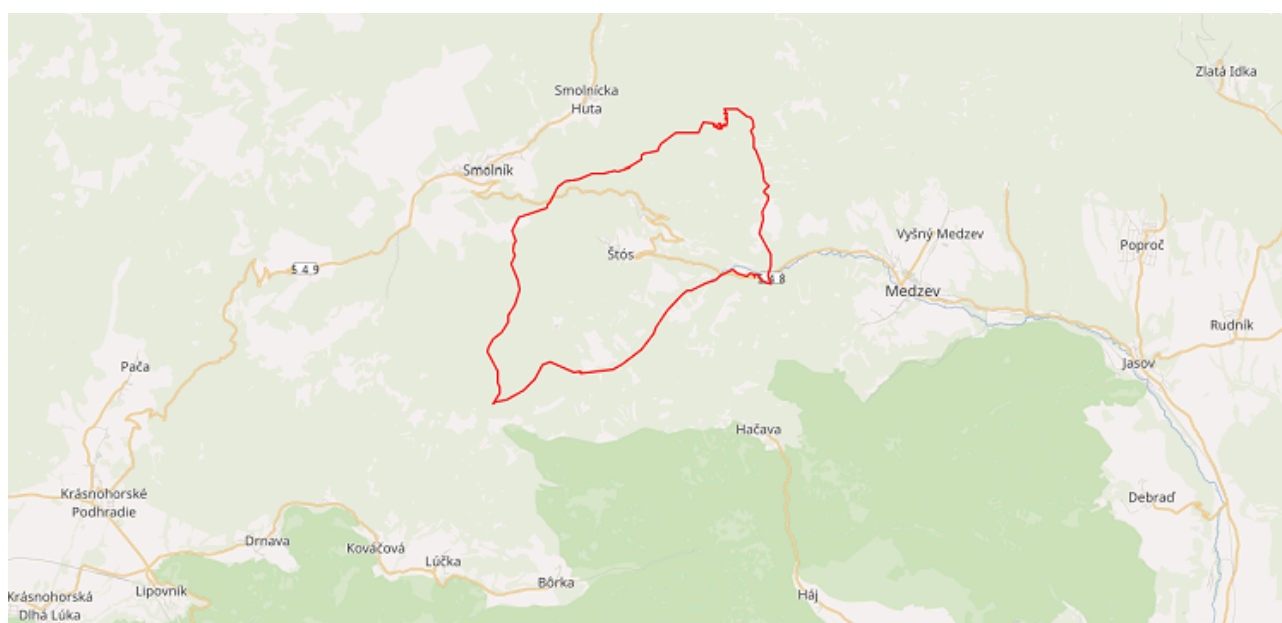
Analytická časť obsahuje informácie o sociálnej stránke obce Štós. Samostatná pozornosť je venovaná demografickej analýze, ktorá obsahuje podrobné výstupy a informácie o štruktúre obyvateľstva. Ďalšie časti sú venované analýze poskytovateľov sociálnych služieb, školstva a zdravotníctva. Súčasťou analytickej časti je aj vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov a poskytovateľov sociálnych služieb. Zhodnotenie analytickej časti bolo premietnuté do SWOT analýzy, ktorá sumarizuje silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia obce.

2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Obec Štós patrí administratívne do Košického kraja, okresu Košice-okolie. Okresné a zároveň krajské mesto Košice je vzdialené 45 km východným smerom, mesto Rožňava leží 36 km západným a mesto Gelnica 39 km severovýchodným smerom. Leží v nadmorskej výške od 400 m.n.m. do 1186 m.n.m., v údolí Štóskeho potoka. Katastrálne územie je súčasťou Volovských vrchov, má rozlohu 3 135 ha. Počet obyvateľov obce je 732.

Katastrálne územie obce a jeho okolie:

2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Sociodemografická analýza je zameraná na sumarizáciu údajov o vývoji, štruktúre a začlenení obyvateľstva podľa viacerých ukazovateľov.

2.2.1 DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE

2.2.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov obce sa od roku 2012 do roku 2021 zvýšil o 1 a dosiahol stav na konci roka 2021 732 obyvateľov. Najvyšší stav obyvateľov v sledovanom období bol 760 v roku 2019.

2.2.1.2 ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA

Podľa posledných dostupných údajov mala v obci miernu prevahu mužská populácia, a to v pomere 51,1 % ku 48,9 %.

ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA V ROKU 2021

Pohlavie	Počet obyvateľov
Muži	374
Ženy	358

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.2.1.3 PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za určité obdobie. V rokoch 2012 – 2021 bol zaznamenaný prirodzený prírastok aj úbytok obyvateľov. Najvyššiu hodnotu prírastku (+6) dosiahol v roku 2015. Najvyššiu hodnotu úbytku (-3) bol v rokoch 2018 a 2020.

Prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním predstavuje rozdiel medzi migračným prírastkom a úbytkom. Počas sledovaných rokov mal kolísavý charakter, takže z tohto pohľadu nemožno určiť jednoznačný vývojový trend. Najviac nových prisťahovaných obyvateľov zaznamenala obec v roku 2018. Najväčší počet odišiel v roku 2016.

PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV V ROKOCH 2012 AŽ 2021

Rok	Prirodzený prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2012	-2	-1	-3
2013	3	4	7
2014	-2	-2	-4
2015	6	2	8
2016	2	-5	-3
2017	3	4	7

Rok	Prirodzený prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2018	-3	8	5
2019	4	5	9
2020	-3	0	-3
2021	-2	-3	-5

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.2.1.4 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Veková štruktúra obyvateľstva v obci rozdelená do troch kategórií:

- *Predproduktívna*: 0-14 rokov, ktorá je zastúpená v počte 141 obyvateľov.
- *Produktívna*: 15-64 rokov, ktorá tvorí najpočetnejšiu skupinu, spolu 433 obyvateľov.
- *Poproduktívna*: 64 a viac - predstavuje 158 obyvateľov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV V ROKU 2021

Pohlavie	Predproduktívna zložka	Produktívna zložka	Poproduktívna zložka
Muži	75	229	70
Ženy	66	204	88

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.3 ANALÝZA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

ANALÝZA ZARIADENÍ SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI

Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Košice-okolie:

Zariadenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	Počet	Základná charakteristika
KONTAKT , nezisková organizácia, Košice, miesto poskytovania Grunt 636/96 , Medzev	18 19	špecializované zariadenie pre FO s nepriaznivým zdravotným stavom, forma pobytová-ročná zariadenie pre seniorov , FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, forma pobytová-ročná
KONTAKT , nezisková organizácia, Košice, miesto poskytovania Šugovská dolina 96 , Medzev	5 51	špecializované zariadenie pre FO s nepriaznivým zdravotným stavom, forma pobytová-ročná zariadenie pre seniorov , FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, forma pobytová-ročná
Slovenský červený kríž , územný spolok Košice-mesto, miesto poskytovania okres Košice-okolie		opatrovateľská služba pre FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, forma terénna
Slovenský červený kríž , územný spolok Košice-okolie, miesto poskytovania Košický kraj		prepravná služba pre FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, forma terénna
Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice, miesto poskytovania Košický kraj		monitorovanie a signalizácia potreby pomoci pre FO po dosiahnutí dôchodkového veku, iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)

Zariadenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	Počet	Základná charakteristika
Zariadenie pre seniorov- Domov sv.Alžbety , miesto poskytovania Moldava nad Bodvou	35	zariadenie pre seniorov , forma pobytová-ročná
Centrum včasnej intervencie Košice, n.o., miesto poskytovania okres Košice-okolie		služba včasnej intervencie pre rodiny s deťmi a zdravotne postihnutí občania, forma terénna
Cesta nádeje , Košice, miesto poskytovania okres Košice-okolie		opatrovateľská služba pre FO po dosiahnutí dôchodkového veku alebo FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, forma terénna

2.4 ŠKOLSTVO

V rámci školských zariadení sa v obci nachádza **Materská škola** a **Základná škola** (pre 1. až 4.ročník).

Za posledných päť rokov je **Materská škola** jednotriedna. V MŠ je oddelený priestor pre herňu a oddych-spálňa detí. V spálni sa od roku 2014 nachádza interaktívna tabuľa. Herňa je od školského roku 2022/2023 vybavená televízorom s prístupom na internet. Predtým od roku 2014 bol v herni televízor bez prístupu na internet. MŠ má pre deti interaktívne pomôcky BEE BOT, Metodiko, Logiko primo a interaktívne hry na rozvoj fonetického vnímania a reči. Vnútorou telocvičňou MŠ nie je vybavená. V školskom roku 2020/2021 obec získala grant na vytvorenie Eko záhradky, ktorá slúži ako vonkajšie ihrisko. Obec plánuje výstavbu detského ihriska na zadnom dvore MŠ. CVČ a záujmové krúžky mimo školského vyučovania nie sú realizované, pretože väčšina detí je prihlásených na poldennú výchovu a vzdelávanie. Vzhľadom na lokalitu v akej sa obec nachádza sa MŠ zameriava na environmentálnu výchovu a vzdelávanie detí k ochrane prírody.

Počet detí Materskej školy za posledné roky :

Školský rok	Počet tried	Počet detí
2018/2019	1	13
2019/2020	1	15
2020/2021	1	13
2021/2022	1	20
2022/2023	1	21

V **Základnej škole** výchovno-vzdelávací proces prebieha v troch triedach so spojenými ročníkmi, dve triedy sú bežné a jedna trieda je pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Škola má štyroch pedagogických zamestnancov a jedného nepedagogického pracovníka.

Počet žiakov Základnej školy za posledné roky :

Školský rok	Počet tried	Počet žiakov
2018/2019	3	38
2019/2020	3	44
2020/2021	3	41
2021/2022	3	37
2022/2023	3	32

Pohybové aktivity/cvičenie sú realizované v provizórnej telocvični vytvorenej z triedy. Okrem telocvične žiaci cvičia na školskom dvore a školskej záhrade s drevenými prvkami. Žiaci sa môžu prihlásiť do troch záujmových krúžkov - počítačový krúžok, hravá slovenčina a športový krúžok.

Budova školy prešla čiastočnou rekonštrukciou, boli vymenené okná, dvere a opravená strecha. Priestory tried a chodieb boli už taktiež zrekonštruované.

Triedy sú vybavené novým nábytkom, tabuľou a CD prehrávačmi. V dvoch triedach sú 2 počítače a jeden dataprojektor. V jednej triede sú 3 počítače. Pre počítačovú učebňu nie sú vyčlenené samostatné priestory, ale je súčasťou jedálne. V učebni môžu žiaci využívať 10 počítačov, multifunkčnú tlačiareň, interaktívnu tabuľu a TV. Priebežne sú zakupované nové učebné pomôcky a knihy do školskej knižnice.

Žiaci po absolvovaní primárneho vzdelávania pokračujú vo vzdelávaní v Základnej škole – Grundschule Medzev.

Najbližšie stredné školy sa nachádzajú v Moldave nad Bodvou:

- Stredná odborná škola agrotechnická-Agrotechnikai Szakközépiskola, Moldava nad Bodvou, ktorá má svoje elokované pracovisko v Medzeve,
 - Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským,
 - Gymnázium Štefana Moysesá.
- Ďalšie stredné školy a vysoké školy sa nachádzajú v krajskom meste Košice.

2.5 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotníctvo.

Priamo v obci sa nachádza Všeobecná ambulancia pre dospelých. Podľa informácií zverejnených na webovej stránke obce sú ordinačné dni lekára 2x do týždňa - v pondelok a stredu.

Najbližšie odborné ambulancie obyvatelia využívajú v Moldave nad Bodvou (24 km od obce). Do nemocnice s lôžkovou časťou, alebo odbornými ambulanciami musia dochádzať do krajského mesta Košice, vo vzdialenosti 44 km.

Zdravotné služby pre obyvateľov obce zabezpečuje spoločnosť ADOS Antónyová, s.r.o., ktorá má svoje sídlo priamo v obci Štós. Táto agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti zabezpečuje služby v domácom prostredí pacienta na základe odporúčania ošetrojúceho lekára, lekára špecialistu, alebo aj na vlastnú žiadosť pacienta.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú Kúpele Štós, ktoré patria medzi menšie kúpele na Slovensku. Navštevujú ich ľudia, ktorí si chcú oddýchnuť od stresu a pokochať sa krásnou prírodou. Liečia sa tu pacienti s dýchacími chorobami, s chorobami pohybového aparátu, niektoré choroby z povolania a civilizačné choroby. Okolie kúpeľov tvorí kúpeľný lesopark vyzdobený potôčikom, kaskádami a fontánkou. V tomto lesoparku možno nájsť 200 druhov vzácnych kvetov a drevín. Kúpele sa nachádzajú v prostredí, kde je mierne dráždivá klíma čo sa využíva ako prírodný liečivý faktor.

2.6 PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY OBYVATEĽOV

Prieskum verejnej mienky k dokumentu Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2023-2027 bol realizovaný formou Dotazníka pre širokú verejnosť zverejneného na webovej stránke obce od 27.2. do 20.3.2023.

Najviac obyvateľov, ktorí vyjadrili svoj názor k poskytovaným sociálnym službám v obci boli vo veku 56 až 65 rokov (60 %), v obci žijú viac ako 30 rokov (80 %), ich sociálne postavenie je zamestnanec (80 %) a vyjadrili spokojnosť so životom v tejto obci (80 %).

Z vyjadrení v Dotazníku vyplýva že :

- ak obyvatelia potrebujú získať informácie o niektorej sociálnej službe tak sa najprv opýtajú na obecnom úrade a potom vyhľadávajú informácie na internete, kontaktujú organizácie poskytujúce tieto služby, alebo sa obrátia na niekoho kto už tieto informácie v minulosti vyhľadával.
- ak by sa člen ich rodiny stal nesebestačný tak by sa 40 % spoliehali na pomoc inštitúcií ktoré zaisťujú trvalú opateru, 40 % by využilo služby poskytované v domácom prostredí, 20 % by si zaistili starostlivosť sami v rámci svojej rodiny.
- sociálne služby, ktoré by obyvatelia mali záujem využívať - poradenstvo (60 %), služby v domácom prostredí (60 %), chránené bývanie (20 %), služby pre osoby so zdravotným obmedzením (20 %), služby pre seniorov (80 %), zariadenie núdzového bývania (20 %), zariadenie pre rodinu s deťmi (40 %), zariadenie pestúnskej starostlivosti (20 %).
- obyvatelia za najdôležitejšie sociálne služby považujú - kultúrne podujatia, rozvoz stravy, zariadenie a služby pre seniorov, opatrovatelstvo a poradenské služby obecného úradu.

2.7 ZHRNUTIE ANALYTICKEJ ČASŤI

Obec Štós patrí administratívne do Košického kraja, okresu Košice-okolie. Okresné a zároveň krajské mesto Košice je vzdialené 45 km východným smerom, mesto Rožňava leží 36 km západným a mesto Gelnica 39 km severovýchodným smerom. Leží v nadmorskej výške od 400 m.n.m. do 1186 m.n.m., v údolí Štóskeho potoka. Katastrálne územie je súčasťou Volovských vrchov, má rozlohu 3 135 ha. Počet obyvateľov obce je 732.

Počet obyvateľov obce sa od roku 2012 do roku 2021 zvýšil o 1 a dosiahol stav na konci roka 2021 732 obyvateľov. Najvyšší stav obyvateľov v sledovanom období bol 760 v roku 2019. V rokoch 2012 až 2021 bol zaznamenaný prirodzený prírastok aj úbytok obyvateľov. Najvyššiu hodnotu prírastku (+6) dosiahol v roku 2015. Najvyššia hodnota úbytku (-3) bola v rokoch 2018 a 2020. Počas sledovaných rokov mal prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním kolísavý charakter,

takže z tohto pohľadu nemožno určiť jednoznačný vývojový trend. Najviac nových prisťahovaných obyvateľov zaznamenala obec v roku 2018. Najväčší počet odišiel v roku 2016. Podiel obyvateľov v predproduktívnom veku ku poproduktívnemu dosahuje hodnotu 0,89.

V rámci školských zaradení sa v obci nachádza Materská škola a Základná škola (pre 1. až 4. ročník). Priamo v obci sa nachádza Všeobecná ambulancia pre dospelých. Najbližšie odborné ambulancie obyvatelia využívajú v Moldave nad Bodvou (24 km od obce). Do nemocnice s lôžkovou časťou, alebo odbornými ambulanciami musia dochádzať do krajského mesta Košice, vo vzdialenosti 44 km. Zdravotné služby pre obyvateľov obce zabezpečuje spoločnosť ADOS Antónyová, s.r.o., ktorá má svoje sídlo priamo v obci Štós. Táto agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti zabezpečuje služby v domácom prostredí pacienta na základe odporúčania ošetrojúceho lekára, lekára špecialistu, alebo aj na vlastnú žiadosť pacienta.

V katastrálnom území, mimo centrum obcem, sa nachádzajú Kúpele Štós, ktoré patria medzi menšie kúpele na Slovensku.

2.8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je základným analytickým nástrojom, ktorý slúži na zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia.

2.8.1 CELKOVÁ SWOT ANALÝZA

Výsledná SWOT analýza			
Silné stránky		Slabé stránky	
» Poloha obce v lokalite s čistým ovzduším, obklopená krásnou prírodou	9	» Absencia interiérovej telocvične/posilňovne/fitness centra	7
» Geografická poloha v blízkosti miest - Košice, Rožňava, Gelnica	8	» Nezriadený Denný stacionár pre dôchodcov	8
» Na území obce sa nachádzajú Kúpele Štós - klimatické kúpele	9	» Nedostatok kultúrnych aktivít zameraných na dôchodcov	7

» Priamo v obci sa nachádzajú školské zariadenia - MŠ a ZŠ (1. stupeň)	8	» Absencia dovozu stravy	6
» Priamo v obci sa nachádza všeobecná zdravotná ambulancia a agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti	8	» Absencia celoživotného vzdelávania pre obyvateľov 50+	8
» Vybudované multifunkčné ihrisko pre verejnosť	8	» Nerealizovanie rekvalifikačných kurzov pre uchádzačov o zamestnanie priamo v obci v spolupráci s ÚPSVaR	7
» Vybudovaný Kultúrny dom	8		
Príležitosti		Ohrozenia	
» Zriadenie a prevádzka Denného stacionára pre dôchodcov s možnosťou stravovania	8	» Odstahovanie obyvateľov po vyštudovaní za odbornou prácou	7
» Zriadenie školiacej miestnosti s počítačmi a prístupom na internet - obecnej internetovej kaviarne	9	» Starnutie obyvateľov-nepriaznivý pomer obyvateľov v predproduktívnom veku ku poproduktívnomu	8
» Zabezpečenie dovozu stravy pre oprávnených žiadateľov	6	» Absencia sociálneho bývania v obci	7
» Každomesačná realizácia aspoň jednej kultúrnej aktivity alebo podujatia zameraného na dôchodcov	8	» Znižovanie kúpyschopnosti obyvateľov	7
» Zapájanie dôchodcov do výberu a organizovania kultúrnych podujatí pre verejnosť	8	» Nedostatok pracovných príležitostí v obci, nutnosť dochádzania za prácou	6
» Zvýšiť počet organizovaných športových aktivít pre verejnosť-	7		

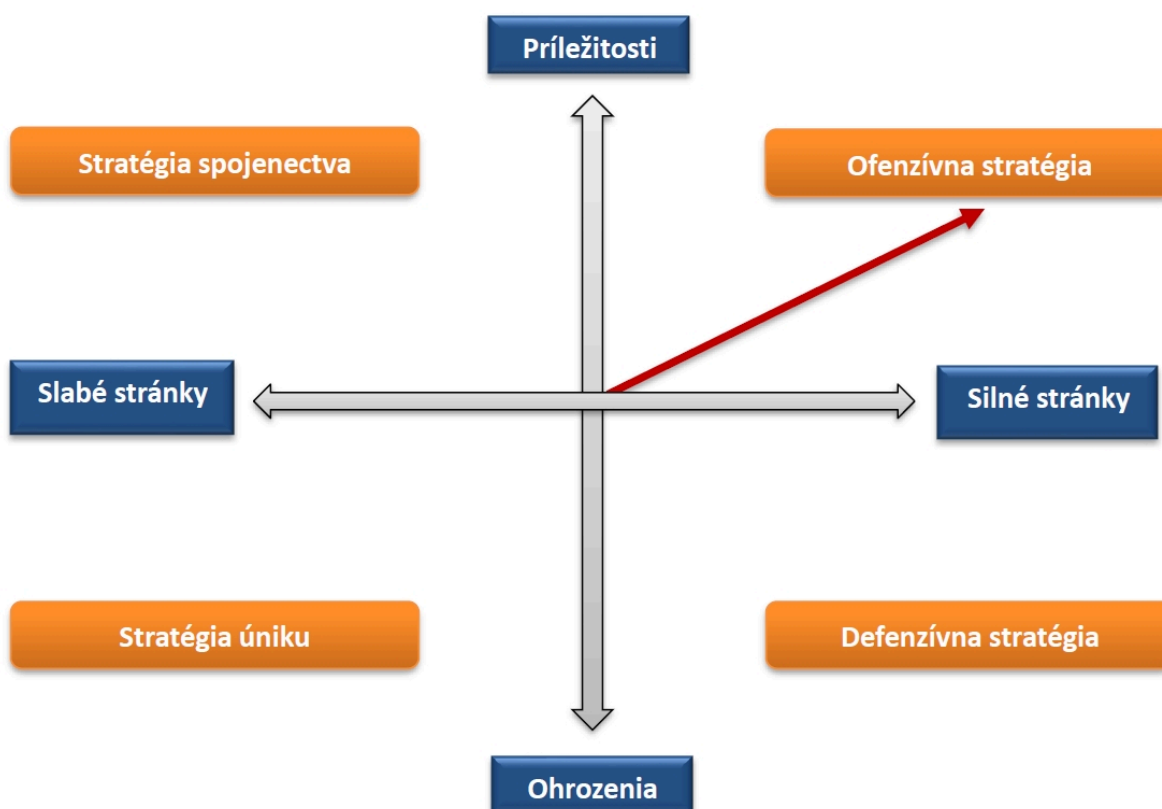

primerané rôznym vekovým kategóriam	
» Vybudovať náučný chodník v prírode z centra obce do Kúpeľov Štós (altánky, lavičky, náučné tabule o okolitej prírode)	7

2.8.0.1 TYP VÝSLEDNEJ STRATÉGIE

Na základe hodnôt z tejto tabuľky bolo možné určiť typ výslednej stratégie. Zatiaľ čo rozdiel silných a slabých stránok vyšiel $58 - 43 = 15$, rozdiel príležitostí a ohrození bol $53 - 35 = 18$, čo spoločne udáva ofenzívny typ stratégie.

Ide o najatraktívnejší strategický variant. Môže si ho zvoliť také riešené územie, v ktorom prevažujú silné stránky nad slabými a príležitosti nad hrozbami. Vzhľadom na výraznú prevahu silných stránok je obec schopná využiť všetky ponúkajúce sa príležitosti. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje rozvojovú stratégiu sociálnej oblasti, ktorá je jednou z hlavných častí komunitného plánu. Na samotnom vrchu rozvojovej stratégie sa nachádza vízia - uvádza želaný stav, ktorý sa bude obec Štós snažiť dlhodobo dosahovať. Na víziu nadväzujú jednotlivé ciele, priority, opatrenia a aktivity.

3.1 STRATÉGIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ OBLASTI

Obec poskytuje obyvateľom poradenstvo **v sociálnych službách**, napr. ktorý poskytovateľ v okolí poskytuje sociálnu službu, ktorú potrebujú. Dohodu potom realizuje priamo záujemca (oprávnený prijímateľ) s poskytovateľom. V obci nie je zriadený Denný stacionár pre dôchodcov, ale môžu si objednať obedy, ktoré sú podávané v jedálni Kultúrneho domu. Kultúrne aktivity zamerané na dôchodcov sú realizované pravidelne v mesiaci október - Posedenie pre dôchodcov s kultúrnym programom. Podľa výsledkov záujmu o poskytovanie sociálnych služieb vyjadrených v Dotazníku obyvatelia by chceli využívať Denný stacionár pre dôchodcov (denné vzájomné stretnutia, rozhovory, sledovanie televízie, trávenie voľných chvíľ, stravovanie). Taktiež by uvítali dovoz stravy v prípade, že záujemca nemôže zo zdravotných dôvodov (alebo iného oprávneného dôvodu) dochádzať do jedálne.

Obec realizuje v spolupráci **evidovanými uchádzačmi o prácu** v obci verejno-prospešné práce, čím podporuje zachovanie pracovných návykov hlavne u dlhodobo nezamestnaných so záujmom o uplatnenie sa na trhu práce. Nezamestnaní realizujú úpravu parkov, hrabú lístie, upratujú verejné priestory a iné.

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o prácu v posledných rokoch:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	90	74	55	52	46	49	43

Veková štruktúra evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2021:

UoZ spolu	v tom									
	do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac
43	3	2	7	4	5	1	4	10	4	3

Počet UoZ vo veku nad 50 rokov bol 17 obyvateľov (v roku 2021), čo znamenalo 39,5 %. Hlavne týchto obyvateľov a dôchodcov je vhodné zapájať do rôznych vzdelávacích aktivít (napr. do programu celoživotného vzdelávania), alebo tématických prednášok a školení (napr. starostlivosť o ovocné stromy, a iné).

Pre športové trávenie voľného času mládeže a dospelých je v obci k dispozícii multifunkčné

ihrisko, kde je možné realizovať hokejbal, futbal a basketbal. Je prístupné zdarma, počas celého dňa, pre verejnosť - kľúče od areálu sú na Obecnom úrade. Ihrisko využívajú na športové aktivity aj deti z MŠ, alebo žiaci ZŠ.

Zdravotné služby pre obyvateľov obce zabezpečuje spoločnosť ADOS Antónyová, s.r.o., ktorá má svoje sídlo priamo v obci Štós. Táto agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti zabezpečuje služby v domácom prostredí pacienta na základe odporúčania ošetrojúceho lekára, lekára špecialistu, alebo aj na vlastnú žiadosť pacienta.

V období **od 1.1. do 31.12.2022** bola touto spoločnosťou poskytnutá **36 obyvateľom** obce Štós domáca ošetrovateľská starostlivosť. Poskytnuté boli tieto služby:

- Meranie fyziologických funkcií – tlak, tep, saturácia
- Odber biologického materiálu – krv, moč, výtery, cievkovaný moč
- Výmena permanentného katétra u žien
- Starostlivosť o onkologického pacienta v terminálnom štádiu ochorenia
- Starostlivosť o stómie – nefrostómia , kolonostómia
- Injekčná analgetická liečba -i.m.
- Subkutánne podávanie injekcií
- Infúzna liečba
- Ošetrovanie chronických rán – ulcusy DK.....
- Ošetrovanie dekubitov
- Ošetrovateľská RHB u imobilných pacientov
- Ošetrovanie pooperačných rán

Za prvé dva mesiace roku 2023 bola **14 obyvateľom** poskytnutá domáca ošetrovateľská starostlivosť s týmito službami:

- Meranie fyziologických funkcií – tlak, tep, saturácia
- Odber biologického materiálu – krv, moč, výtery, cievkovaný moč
- Starostlivosť o onkologického pacienta v terminálnom štádiu ochorenia
- Starostlivosť o stómie – kolonostómia
- Injekčná analgetická liečba

- Infúzna liečba
- Ošetrovanie chronických rán – ulcusy DK.....
- Ošetrovanie dekubitov
- Ošetrovateľská RHB u imobilných pacientov

V katastrálnom území obce sa nachádzajú **Kúpele Štós**, ktoré patria medzi menšie kúpele na Slovensku. Navštevujú ich ľudia, ktorí si chcú oddýchnuť od stresu a pokochať sa krásnou prírodou. Liečia sa tu pacienti s dýchacími chorobami, s chorobami pohybového aparátu, niektoré choroby z povolania a civilizačné choroby. Okolie kúpeľov tvorí kúpeľný lesopark vyzdobený potôčikom, kaskádami a fontánkou. V tomto lesoparku možno nájsť 200 druhov vzácnych kvetov a drevín. Kúpele sa nachádzajú v prostredí, kde je mierne dráždivá klíma čo sa využíva ako prírodný liečivý faktor.

Ešte v roku 1951 vznikol v obci **Detský domov Štós** ako detský domov pre deti predškolského veku. V ďalších rokoch sa postupne menil názov zariadenia a boli aj realizované sťahovania do iných priestorov v rámci obce Štós. V roku 2012 bol zriadený rodinný dom Anjelik, v roku 2013 zriadený rodinný dom Tanečníci, v roku 2017 otvorený rodinný dom Dúhový domček. V roku 2021 bola presťahovaná administratíva aj deti z areálu - do susednej obce Medzev. Tým sa zmenil aj názov zariadenia na Centrum pre deti a rodiny Medzev.

3.2 VÍZIA

„Obec so záujmom o zabezpečenie kvalitného života a sociálnych služieb pre všetky vekové kategórie, s vybudovanými podmienkami pre trávenie voľnočasových aktivít pre rodiny s deťmi, mládeže, dospelých vo vzdelávacej,

kultúrnej aj športovej oblasti“

3.3 HIERARCHICKÁ ŠTRUKTÚRA

Projektový zámer Monitorovanie Mapa aktivít

CIEĽ 1: SLUŽBY OBCE ZAMERANÉ NA VŠETKY VEKOVÉ KATEGÓRIE

Priorita 1.1: Dôchodcovia

Opatrenie 1.1.1: Stravovanie dôchodcov

Aktivita 1.1.1.1: Rozvoz stravy pre oprávnených žiadateľov

Priorita 1.2: Nezamestnaní a obyvatelia 50+

Opatrenie 1.2.1: Vzdelávanie a prednášky

Aktivita 1.2.1.1: Zriadenie školiacej miestnosti pre dospelých

Aktivita 1.2.1.2: Rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných priamo v obci

Priorita 1.3: Sociálne služby

Opatrenie 1.3.1: Poradenstvo

Aktivita 1.3.1.1: Skvalitniť poradenstvo v sociálnych službách

Priorita 1.4: Voľnočasové aktivity

Opatrenie 1.4.1: Kultúra a šport

Aktivita 1.4.1.1: Podpora kultúrnych podujatí zameraných na dôchodcov

Aktivita 1.4.1.2: Podpora organizácie verejných športových aktivít

Aktivita 1.4.1.3: Vybudovať náučný chodník z obce do kúpeľov.

3.4 OPIS AKTIVÍT/PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 1

Názov projektu	Rozvoz stravy pre oprávnených žiadateľov
Garant	Obec Štós

Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Pracovník OÚ
Realizátor	Obecný úrad
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Absencia možnosti zabezpečenia dovozu stravy v prípade oprávnenosti žiadateľa
Cieľ projektu	Skvalitnenie života obyvateľom odkázaným na túto sociálnu službu
Používatelia	Obyvatelia
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 2

Názov projektu	Zriadenie školiacej miestnosti pre dospelých
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Dodávateľ IT, poskytovateľ internetových služieb, školitelia, IT technik
Začatie a ukončenie projektu	2023 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Absencia školiacej miestnosti pre dospelých s prístupom na internet
Cieľ projektu	Zabezpečenie podmienok pre realizáciu programu celoživotného vzdelávania dospelých a rôznych tematických prednášok podľa záujmu obyvateľov 50+ .
Používatelia	Obyvatelia
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 3

Názov projektu	Rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných priamo v obci
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	ÚPSVaR, zamestnávateľ, školiteľ, nezamestnaní
Začatie a ukončenie projektu	2023 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Nesúlad medzi dosiahnutým vzdelaním-odbornosťou nezamestnaných a požiadavkami zamestnávateľov, neochota dochádzať na viacdenné školenia na príslušný úrad práce
Cieľ projektu	Podporiť nezamestnaných pri uplatnení na trhu práce
Používatelia	Nezamestnaní
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 4

Názov projektu	Skvalitniť poradenstvo v sociálnych službách
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Pracovníci OÚ, školitelia zmien v zákone o sociálnych službách
Začatie a ukončenie projektu	2023 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Neustále zmeny a doplnky v zákone o sociálnych službách
Cieľ projektu	Pravidelné polročné školenia pracovníkov OÚ, ktorí poskytujú poradenstvo v sociálnych službách, užšia spolupráca (hlavne ich kvalitatívne porovnanie) s poskytovateľmi sociálnych služieb v okolí obce,

	pravidelné sledovanie vhodných pracovných ponúk v spolupráci s príslušným ÚPSVaR, podpora evidovaných uchádzačov o zamestnanie pri komunikácii s potenciálnym zamestnávateľom, informovanie poberateľov sociálnych dávok o ich právach aj povinnostiach
Používatelia	Prijímatelia sociálnych služieb, nezamestnaní, poberatelia sociálnych dávok
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 5

Názov projektu	Podpora kultúrnych podujatí zameraných na dôchodcov
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Pracovníci OÚ, dôchodcovia
Začatie a ukončenie projektu	2023 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočné množstvo kultúrnych aktivít a podujatí s väčšou účasťou dôchodcov
Cieľ projektu	Znížiť riziko sociálnej izolácie osamelých dôchodcov, skvalitniť život všetkým dôchodcom, zapojiť dôchodcov do výberu, organizácie a propagácie kultúrnych aktivít, realizovať aspoň 1 krát za pol rok kultúrne podujatia cielené na dôchodcov
Používatelia	Dôchodcovia a iní obyvatelia
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 6

Názov projektu	Podpora organizácie verejných športových aktivít
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Pracovníci OÚ, športoví nadšenci, turisti
Začatie a ukončenie projektu	2023 až 2027
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatok organizovaných športových aktivít pre verejnosť
Cieľ projektu	Zvýšiť zdravý pohyb obyvateľov a pravidelné športovanie hlavne u obyvateľov vo veku 50+
Používatelia	Obyvatelia
Predpokladané finančné náklady	Budú uvedené v projekte

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE Č. 7

Názov projektu	Vybudovať náučný chodník z obce do kúpeľov.
Garant	Obec Štós
Kontaktná osoba garanta	Helmut Heinz
Partneri garanta	Pracovníci OÚ, turistickí nadšenci, nezamestnaní v rámci verejno-prospešných prác
Začatie a ukončenie projektu	2025 až 2025
Stav projektu pred realizáciou	Nevybudovaný náučný chodník turisticky prepájajúci centrum obce a Kúpele Štós
Cieľ projektu	Vytvoriť podmienky (chodník, altánky, lavičky) pre pešie prechádzky obyvateľov/návštevníkov smerom ku kúpeľom a taktiež opačne pre kúpeľných hostí do centra obce, na chodníku osadiť informačné tabule o okolitej prírode, flóre a faune
Používatelia	Obyvatelia, návštevníci, kúpeľní hostia

Predpokladané finančné náklady

Budú uvedené v projekte

REALIZAČNÁ ČASŤ

4.1 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie projektových zámerov (aktivít), ktoré boli zadefinované v rámci rozvojovej stratégie komunitného plánu. Pomáha zistiť, či sa dodržiava stanovený plán a odhaľuje príp. chyby a riziká, ktoré môžu nastať pri jeho realizácii. Ak sa odhalia počas tohto procesu, nemusia v konečnom dôsledku predstavovať žiadny problém.

Prvé hodnotenie komunitného plánu začína po jeho dokončení a zverejnení na stránke obce a obecnom úrade, kedy má verejnosť 15 dňovú lehotu na jeho pripomienkovanie.

Následne je vhodné vyhodnocovať aktuálny stav poskytovaných soc. služieb minimálne raz ročne. Prvýkrát po schválení dokumentu sa odporúča v priebehu roku 2024. V rámci monitorovania a hodnotenia súčasného stavu je potrebné sledovať najmä aktuálnu využívanosť jednotlivých poskytovaných služieb, aby mohli byť podľa potreby upravené kapacity, príp. rozšírená sieť aktuálne poskytovaných sociálnych služieb.

Dokument Komunitný plán sociálnych služieb obce Štós na roky 2023-2027 bol schválený na 3. zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Štós konaného dňa 31.03.2023 - Uznesením č.31/2023.

ZÁVER

5.1 ZHRNUTIE DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV

Po spracovaní a schválení by Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) určite nemal zostať len papierovým dokumentom, ktorý bude "zapadať prachom" na obecnom úrade.

Spracovanie a schválenie je len prvou etapou, po ktorej začína proces plnenia jednotlivých aktivít. Počas obdobia platnosti dokumentu je dôležité sledovať a vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovávať do dokumentu KPSS vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti.

Obec Štós má dokument spracovaný vo webovom portáli E-PRO, ktorý je unikátnym systémom na strategické dokumenty, medzi ktoré KPSS určite patrí. Dňa 31.03.2023 bol KPSS obce Štós na roky 2023-2027 schválený Obecným zastupiteľstvom obce Štós - Uznesenie č.31/2023.

Obec tým dáva jasne najavo, že jej na komunitnom pláne záleží a pristupuje k jeho ďalšiemu využitiu zodpovedne. Vďaka portálu E-PRO bude mať samospráva k dokumentu prístup aj v inej ako klasickej pdf podobe. Po prihlásení do portálu budú môcť vybrané osoby sledovať a priamo aktualizovať tie údaje, ktoré si to budú vyžadovať a E-PRO im pri tom ušetrí množstvo času, ktoré by inak strávili nutnými manuálnymi procesmi (napr. tvorbou monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré E-PRO umožňuje vytvoriť jediným klikom).

KPSS obce Štós bude zverejnený aj medzi publikovanými dokumentmi na stránke www.obce-epro.sk